

Motion till riksdagen 2025/26:3664

av **Magnus Berntsson (KD)**

Underlättande av byggnation av fler seniorbostäder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska åläggas att kartlägga behovet av senior- och trygghetsbostäder samt utforma handlingsplaner för hur detta behov ska tillgodoses och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför en kraftig demografisk förändring. Inom tio år beräknas antalet personer över 80 år öka med omkring 200 000. Samtidigt uppskattar Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att äldreomsorgen kommer att sakna mer än 120 000 medarbetare till följd av både ökad efterfrågan och stora pensionsavgångar. Parallellt visar prognoser att minst 28 000 nya platser på särskilda boenden behöver tillkomma fram till 2032, men att utbyggnaden riskerar att inte hålla jämna steg med behoven.

För att möta denna utveckling krävs ett bredare utbud av boendeformer för äldre. Senior- och trygghetsbostäder är en viktig mellanboendeform för äldre som inte har behov av biståndsbedömt vård- och omsorgsboende men som vill ha ett mer anpassat och tryggt boende. Dessa bostäder kombinerar tillgänglighet och gemenskap genom exempelvis gemensamhetslokaler eller värdar för aktiviteter. Erfarenheter visar att många som flyttar till seniorbostäder kan bo kvar där livet ut och därmed skjuta upp eller helt undvika flytt till ett särskilt boende.

För kommunerna innebär detta inte bara högre livskvalitet för invånarna utan också betydande ekonomiska vinster. En plats på ett vård- och omsorgsboende kan kosta kommunen mellan 800 000 och 1 000 000 kronor per år. Om fler äldre istället väljer att flytta till seniorbostäder i tid frigörs dessutom småhus och bostadsrätter, vilket underlättar för barnfamiljer att etablera sig och bidrar till fungerande flyttkedjor på bostadsmarknaden.

Trots dessa fördelar finns i dag inget krav på kommunerna att planera för seniorbostäder. Kommunerna är enligt lag skyldiga att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen, men det omfattar inte särskilt efterfrågan på denna boendeform. Resultatet blir ofta att initiativ från bostadsproducenter hänvisas till ordinarie markanvisningstävlingar där högsta pris är styrande. Det gör att samhällsnyttiga projekt för äldre trängs undan till förmån för annan nyproduktion.

För att möta den demografiska utvecklingen och samtidigt stärka både äldres trygghet och kommunernas långsiktiga ekonomi behöver kommunernas ansvar för bostadsförsörjningen utvidgas. De ska åläggas att kartlägga behovet av senior- och trygghetsbostäder och utarbeta handlingsplaner för att möta det behovet.

Magnus Berntsson (KD)